

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy hónap 40 le.
Nagyváradon: egy hónap 40 le.

Főszerkesztő: **MEGEDÜS NÁNDOR**
Feladat-szerkesztő: **MARÓT SÁNDOR**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Károly utca 6.**
(Szilágyi Dezse) utca 6.

Bratianu miniszterelnök a király előtt

Beszámolt külföldi tapasztalatairól — Részleges kormányváltásról csak később lehet szó — Kisebbségi iskolák ügye a minisztertanács előtt

A külföldről hazaérkezett Bratianu miniszterelnök szombaton királyi kihallgatáson volt. Szinajában, a Peles-kastélyban. Jelen voltak Vaitoianu belügyminiszter, Duca külügyminiszter, Misu a kir. udvarminiszter és Sassu ipar- és kereskedelemügyi miniszter is.

A király előtt lefolyt megbeszélésnek célja volt a közelebről történt események megvilágítása. Bratianu miniszterelnök előadta azt az eszmecserét, amely Csehszlovákiában közte, Massaryk és Benes közt lefolyt, amelynek tartalmáról Bratianu távollétében Vaitoianu tábornok tájékoztassa az uralkodót.

Bratianu — úgy látszik — azzal a meggyőződéssel tért vissza, hogy a Csehszlovákia és Románia közt, főképp pénzügyi okokból kiélesedett helyzetet megnyíltatnie és a két állam között való idő viszonyokat helyreállítani.

Vaitoianu tábornok az ország belső állapotáról adta meg a szükséges felvilágosításokat. Röviden a rendes politikai kérdéseket is megvitassák.

A Szinajában jelen volt miniszterek köréből kiszivárgott hírek szerint

Bratianu miniszterelnököt most jobban foglalkoztatja a kormánytagok részleges kicserélésének gondolata, mint eddig bármikor.

Ennek megejtése azonban sok nehézségbe ütközik, a kormányt pedig a jelen pillanatban más, igen fontos dolgok is igénybeveszik, ezt a kérdést tehát a teendők utolsó sorozatába helyezi.

Bratianu kimutatta, hogy

a kormány most nincs abban a helyzetben, hogy a nyáron lefolyt-hoz hasonló yálságot kiálljon. a többséggel szemben tehát saját érdekében meg kell értetni.

hogy legfeljebb egy-két miniszteri tárca kicseréléséről lehet szó, ha ugyan a kormány, mint a parlament létét veszélyeztetni nem akarják.

Ugyancsak abból a forrásból közlik, hogy két miniszterjelölt forgott szóban, úgy mint Saveanu N. és Constantinescu Tancred.

Szinajából értesítik a Luptát, hogy királyi kihallgatása alkalmával, Bratianu Jonel néhány politikussal is beszélgetett a politikai helyzetről. Általában lehangoltan látszott a miniszterelnök. Egyebek közt a következőket mondotta:

— Csalódik, aki azt látja, hogy kapaszodom a hatalomhoz. Bármikor kész vagyok távozni. A körülmények kényszerítenek, hogy helyemen maradjak. Mihelyt ezek a körülmények elmúlnak, örvendeni fogok, ha távozhatom.

Bukarestből jelentik: Tegnap minisztertanács volt, amelyen Bratianu Jonel beszámolt csehszlovákiai utjáról és Svehla miniszterelnöknél és Masaryk elnöknel

tett látogatásának eredményéről. A miniszterelnök megállapította, hogy bár a cseh valuta értéke magasabb, az élet Romániában olcsóbb. Ezután a szakminiszterek tették meg jelentéseiket.

Mosoiu miniszter beszámolt inspekciós utjáról. Florescu igazságügyminiszter előterjesztette a csernovitzi Ügyvédi Kamara kérését, amelyben a bukovinai igazságszolgáltatásban a kötelező román nyelv bevezetésének elhalasztását kéri egy évre. Florescu előterjesztése után a minisztertanács a kérést elutasította. Bratianu pénzügyminiszter kérte minisztertársait, hogy sürgősen készítsék el tárcájuk költségvetését, hogy azt a parlament megnyitása után beterjeszthesse. A minisztertanács tudomásul vette, hogy a király nem utazik el a temesvári mintavásár megnyitására.

Angelescu közoktatásügyi miniszter a kisebbségi iskolák ügyéről tesz jelentést és javasolja, hogy a folyó tanévtől kezdve a kisebbségi iskolák elemi iskoláinak első és második osztályában naponként egy órán, a többi osztályokban napi két órán kötelező legyen a román nyelv tanítása. A középiskolákban román nyelven kell tanítani a földrajzot, történelmet és a román alkotmányt. Ami a szerzetesi iskolákat illeti, ezek felekezeti jellegűek ugyan, de mivel az irredentizmus fészkei, javasolja, hogy már az első osztályban román legyen az előadási nyelv és csak párhuzamosan tanítsanak az iskolák eddigi nyelvén. A minisztertanács még nem döntött véglegesen ez ügyben.

Letartóztatták a spanyol kormány minisztereit

Francia vagy németbarát Rivera?

A spanyol forradalom — mint már jeleztünk — teljes győzelemmel végződött. A király Primo de Rivera tábornokot a katonai direktórium elnökévé nevezte ki és egyúttal beleegyezést adta a parlament feloszlatásához. Egyelőre tehát Spanyolországban megszűnnek a felelős miniszteri állások, addig, amíg ismét olyan helyzet alakul, hogy parlamenti kormány léphet a direktórium helyébe. Ujabbán érkezett jelentéseink megerősítik, hogy a mozgalom kitörésének közvetlen oka a marokkói kérdés volt. A spanyol csapatok érzékeny veresége a Rif-területen mélyen sértette a spanyol hadsereg katonai önérzetét, ami érthető.

Primo de Rivera márki direktórium elnök régi spanyol katonai családból származik. Nagybátyja néhány esztendő előtt, mint Spanyolország marsallja halt meg és fivére elesett Marokkóban a legutóbbi harcokban, mint egy lovasezred parancsnoka. Ő maga Afrikában kezdte meg karrierjét, ahol mint egészen fiatal tiszt kivívta a legmagasabb spanyol kitüntetést, a San Fernando érdemrendet. Kuba szigetén

mint ezredparancsnok harcolt elismert vitézséggel, később pedig ismét Afrikában szerzett érdemeket.

A Matin jelenti a spanyol határról: Azoknak a tábornokoknak körében, akiket nem hívtak meg a direktóriumba, elégedetlenség uralkodik. Egyes csapatok körében is elégedetlenkednek amiatt, mert nem tartják fenn velük az összeköttetést. Az összes spanyolországi szakszervezetek vezetői elmenekültek és a rendőrség hiába keresi őket. A párisi Havas-ügynökség jelentése szerint a volt spanyol kormány minisztereit letartóztatták.

Madridból jelentik: Rivera márki nagy eréllyel szervezi a rendet. Az új rendszerben csak egyedül Rivera felelős. A Biarritzban időző Alba volt külügyminiszter német barátsággal vádolja az új rezsimet. Az egyik hír szerint Rivera kijelentette, hogy a háboruban francia-barát volt és büszkén viseli a becsületrendet. Más hír szerint arra a kérdésre, hogy francia vagy német barát-e azt felelte: *spanyol-barát vagyok*. A kormány a polgári biztosok helyébe katonai személyeket nevezett ki.

Megérkezett Fiumébe az olasz katonai kormányzó

Nagy ünnepséggel proklamálták Fiume annekszióját

Rómából jelentik: A fiumei kérdésben ma érdekes fordulat történt. Az olasz kormány a fiumei alkormányzó nemzetgyűlés elnökétől, De Politól levelet kapott, amelyben bejelenti, hogy tisztétől visszalép, mert képtelen a vezetést továbbra is a kezében tartani, tekintve, hogy a viszonyok tarthatatlanokká váltak. De Poli Zanella elkergetése után lépett hivatalba, de a szomorú viszonyokon ő sem tudott változtatni, a hajdan virágzó Fiume a legnyomorúságosabb zűrzavarba kezdett sülyedni. Az Olaszország és Jugoszlávia között megindult tárgyalások nem vezettek eredményre, mert Belgrádban olyan követeléseket támasztottak, amelyeket a római kormány

éppen Fiume érdekében nem volt hajlandó elfogadni. Az olasz kormány ebben a kényszerhelyzetben Giárdino Gaetana tábornokot most kinevezte a szabad Fiume alkormányzójává azzal a megbízással, hogy gondoskodjék a közrend fenntartásáról és a város közigazgatásáról. A római kormány erről az intézkedéséről értesítette a jugoszláv kormányt és a többi érdekelt hatalmat is.

Fiuméből jelenti a Stefani távirati ügynökség, hogy tegnap Giárdino tábornok, akit Fiume katonai kormányzójává neveztek ki, odaérkezett.

Az új kormányzó érkezésekor az egész várost fellobogózták és nagy embertömeg

lelkes tüntetéssel fogadta a tábornokot, a ki nagy beszédet intézett a tömeghez és beszédében nyugalomra hívta fel a lakosokat és kérte, hogy legyenek bizalommal az olasz kormány intézkedéseivel szemben.

Fiume, szeptember 18. Giardino tábornokot, Fiume katonai kormányzóját a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta. A lakosság tudta, hogy a Jugoszláviának adott határidő leteltével nagy esemény fog történni, de senki sem várta, hogy Mussolini Fiume annexióját ilyen eklatánsan nyilvánítja ki. A tábornok a vasutól diadalmenetben vonult be a városba Élien Olaszország, éljen Mussolini kiáltások között.

Giardino tábornok a városháza erkélyéről a népnek beszédet mondott, amelyben tudtukra adta, hogy az olasz kormány, Róma és az olasz nép üdvözlét, szeretettel hozta magával s ezek érvényre fognak jutni minden intézkedéséből.

— Nincs az a hatalom a világon — mondta Giardino tábornok — amely ki mondhatná Fiume felett a halálos ítéletet, mert a kormány ujja akarja építeni Fiumét. Ez az én programom!

Dörgő tapsorkánba veszték a tábornok utolsó szavai. Késő éjszakáig daloló tömegek vonultak végig a városon, hangosan vivátoztak Mussolininek, Olaszországnak és Giardino tábornoknak.

Belgrádból jelentik: Az olasz ügyvivő közölte a jugoszláv külügyminiszterrel, hogy Giardino tábornok kinevezése nem jelent változást a város jelenlegi alkotmányán és semmiben sem vág elébe az esetleges megengedésnek. A kinevezés csak szükséges megelőző intézkedés a fiumei túlzó elemekkel szemben.

Borába fullad

Erdély szőlővidéke

Párátlanul jó termés az Érmelléken

Még csak három-négy éve is a tőke egészét hozta ki a szőlő esztendőnként boldog birtokosának. A szőlők ára a Hegyalján, az Érmelléken a tőzsdéi hossok mértékeltenséggel ugrott egyre magasabbra, a bor üzlet volt s a bortermő vidékek gazdagodtak.

A visszaesés rohamosabban érkezett és egész váratlanul. A gyengülő valutákkal küzdő államok lezárták határaikat, hogy luxusba menő fölösleges árucikkkel ne növeljék importjukat s a bor kétszeresen luxussámbazment az előrehaladott gazdaságpolitikájú országokban, ahol az erdélyi bor s a magyar bor piacot talált: Csehszlovákiában és Ausztriában, Csehszlovákia és Ausztria aranyvámot vetettek ki a borra s ezzel lehetetlenné tették az exportot. A bor megszorult termő vidékeink s végleges csapást mért szőlőtermelésünkre. Amerika szigorú szesztilalmi törvénye, mely elzárta az utját a borkészítmények, párlatok, kiönlésének.

A szőlőtermelés esztendőnk óta nehézségekkel és a jövőbe vetett bizalommal küzdök, az idén válsága elkerülhetetlen, hacsak a kormány nem talál ki módokat s kereskedelmi szerződésel révén nem biztosít piacot a hazai bornak. Fejlett szőlőkultúránk áldozatul esik a környező gazdasági bajokkal küzdő államok borelles politikájának s nálunk is már az idén elő fog állani az a helyzet, hogy

olcsóbb lesz egy liter bor, mint egy üveg szódavíz.

Magyarországon már így van ez. Amíg 800 koronát kérnek egy liter borért, egy üveg szódavíz 1200 koronába kerül. Különösen elősegíti ezt az állapotot az is, hogy az esztendőnk óta való jó termések folytán nem áll elegendő edény a szőlőtermelők rendelkezésére. A leromlott kádáripár folytán viszont annyira megrágták a hordó ára,

a hordó literje háromszor annyi értékű, mint a bor literje.

A bor csődje már tavasz óta mutatkozik Erdély bortermő vidékein. Ami ötven esztendő óta nem fordult elő, az jött ebben az évben

dívatba: a falusiak teljes kannákban és cserépkorsókban mérik falujuk piacain a bort.

Az idén azonban olyan egyszerű bortermés mutatkozik, hogy elegendő dézsát se fog állni a szőlőbirtokok rendelkezésére. A szőlő lassankint tönkre megy, kezelése óriási munkát és óriási áldozatokat igényel. Magtörténhetik tehát könnyen, hogy kapás növények kerülnek a nagyszertű szőlővesszők helyére.

Magyarországon már megindult a bor megmentését célzó akció. Egyelőre az olaszok importálnak közepes mennyiséget a magyar borból.

Furcsa és különös, hogy a szőlőkultúrában legelő járó állam, Itália importál a magyar borból. Ezt annak tudják be, hogy az olaszok a nekik rendkívül olcsó import bort, olasz céger alatt fogják tovább exportálni.

Érmelléki híradásunk szerint a kitűnő minőségű új bor, melyet a szeptemberi kései napos idő hevit edesre és tizesre, az edényhiány és az export nélkülözése miatt 3—4 leíraron fog literenként nagyban forgalomba kerülni. A bor letörése élesen világít rá az 1920-as évek közgazdasági viszonyaira.

Tenyészállatkiállítás, állatvásár

A vasárnapi tenyészállatkiállítás szervezésében Hasas főállatorvos dolgozik úgy, hogy a kiállításnak előreláthatólag igen szép sikere lesz. A kiállításra jelentkezők száma egyre nagyobb és különösen sok kiállító jelentette be részvételét a megye egyes községeiből.

A minisztériumból tegnap 24 díszoklevél és 24 arany- és ezüstérem érkezett le, ezeket a díjnyertes állatok tulajdonosai között osztják szét.

A tenyészállatkiállítást állatvásár követi és messze vidékekről érkeznek vásárlók, akik érdeklődnek a bihari tenyészállatok iránt. Nagyon helyes volna, ha ezt a kiállítással egybekötött állatvásárt évente kétszer, tavasszal és ősszel rendszeresítenék. Ez nagyban fokozza a tenyészállat tenyésztőinek ambícióját és egyben fellendítené a bihari állattenyésztést is.

Az állatvásárpénztár rögtön úgy építketne, hogy a kiállítás számára megfelelő be rendezések legyenek, nehogy a kiállítás akkora költségeket emésszen fel, mint az ide.

A nagypénzkinálat letörte a magas kosztprénzt Pesten Magyar, cseh és jugoszláv értékek a bécsi tőzsdén

Az óriási pénzhány a pesti piacon az utóbbi időben nemcsak hogy csökkent, de a kosztprénzkinálat az utóbbi időben olyan nagy, hogy a keresletet nemcsak eléri, de túlhaladja. Ennek azután természetes velejárója, hogy a heti 16—18 százalékos kosztprénz ideje is megsztnt és ma már harmadéért is lehet pénzt kapni kosztba.

A pénzpiac eddigi feszültségét ez ultimóval kapcsolatos megterhelések okozták és most mikor erről már nem igen van szó, fokozatosan nagyobb és nagyobb tőkék szabadulnak fel és állanak a spekuláció rendelkezésére.

Különben is a kosztprénzbeadás már annyira átment minden réteg tudatába, hogy közcélú intézmények is mind nagyobb tételekben ajánlják fel tőkéjüket kamatoztatásra. Legutóbb egy állami építkezési vállalkozó az előlegképen kiutalt félmilliárd koronát kosztba adta, de kosztba adják a pénzüket a kis tőkések is és nem ritka, hogy a pénzügnyökök házmesterek keresik fel, akik 50—100 ezer koronájukat adják ki kosztba.

Egy másik érdekessége a pénzgazdasági életnek, hogy a bécsi ériektőzsdéről, ahol a gazdasági élet már megszilárdult és így spekulációra jóval kevesebb alkalom nyílik, az értékpapír piacról egyre jobban leszorúlnak az osztrák vállalatok papirjai és helyükbe igen nagy a kínálat és kereslet a jugoszláv, magyar és cseh papirokban. Jellemző ez a kereskedelem életére és most Bécs érzékeny szeizmográfja ezen államok gazdasági életének.

Ha valamelyik ország közgazdasága érdeke valakit, csak a bécsi tőzsde árfolyamait kell hogy megnézze és rögtön tisztában lehet a gazdasági kialakulással.

Megkezdtek a váradi bankok megadóztatását

Ügyvédek az adókievő bizottság előtt

Az adókievések sorozatában tegnap a bankok kerültek a bizottság elé. Egy napon csupán csak két bank adóügyét tudták leírsgyalni. Az Angol-Osztrák Bank és az Egyesült Takarékpénztárra kivetett adókról alkotmány maguknak fogalmat a többi pénzintézetek a rájuk váró sorsról. Pénzügyi körökben természetesen nagy az idegesség s azok a bankok, melyek szerelmesnek találják a leosztón horribilis adószámokat, el vannak készülve a legmagasabb fórumig elmenni üzleti érdekeik védelmében.

A bizottság az Angol-Osztrák Bankra 5 millió adóalapot, az Egyesülthe 3 milliót állapított meg.

Ugyancsak tegnap kezdődött meg az ügyvédek adókievése is. Az ügyvédeknek külön bizottságot delegáltak, melynek következők a tagjai: Aczél pénzügyi irodavezető, dr. Mártha, Klemen Rezső a város részéről, míg az ügyvédek érdekeinek képviselőjében Pelle János dr. ügyvéd és Andru Széver dr. ügyvéd a delegált tagok. Póttáglul dr. Prodán városi alügyész van kiküldve. Az ügyvédek adóját, hirszerint, a legméltányosabban s minden körülmény mérlegelésével fogja megállapítani a bizottság.

Dorian filmszínház

Szerda — Csütörtök

A

becstelenek

Erkölcsháza 4 nagy felvonásban.

A főszerepekben:

Holley Kamilla

Vendrey Ferenc Tanay Frigyes
Dorian film!

Eredeti angol

Öltöny-,

Felöltő- és

Téli kabát

szövetek érkeztek.

Horbáitz ur! szabóhoz

Gen. Mosoiu (Mezey M.)-u. 4/a. sarok üzlet.

Nyitott és csukott

autók

bérelhetők minden időben Magyarországra is.

Andriska és Rosenbaum

auto garage, Calvin-utca 15. sz.

Telefon 209. Telefon 209.

Ugyanott Michelin Cable auto gummi és benzint kapható.

Felfüggesztik a magyar jóvátételi követelések teljesítését

Genf, szeptember 18. A Népszövetség körében elterjedt hírek szerint a jóvátételi bizottság hajlandó a magyar jóvátételi követelések teljesítését hosszabb időre felfüggeszteni. A kölcsön akadályait most azok a politikai biztosítékok okozzák, melyeket Magyarországnak nyújtania kell.

Hír szerint a genfi népszövetségi ülés végeztével Magyarország és Jugoszlávia között gazdasági szerződés megkötése céljából tárgyalások kezdődnek. A tárgyalások színhelye vagy Belgrád, vagy Zágráb lesz.

Izgalmak a munkásság szakszervezeti kongresszusán

Románia munkásságának szakszervezeti kongresszusa vasárnap és hétfőn folyt le Kolozsváron a Redout nagytermében, ugyancsak élénk izgalmak között. A kongresszuson az amsterdami, csehszlovákiai és magyarországi kiküldöttek is megjelentek. A szakszervezeti tanács évi jelentéséből kitűnt, hogy Románia egyes vidékein a munkások szervezettsége feltűnően elütő egymástól. Aránylag legjobban a szervezettség a Bánságban, hol 60 ezer munkás közül 24 ezer a szervezett, aztán Erdélyben, ahol 15 ezer szervezett munkás van, továbbá Bukovinában, ahol 12 ezerből 4600 a szervezett munkás. Viszont az ókirályságban 195 ezer munkásból csak 9000 a szervezett s Besszarábia 35 ezer főnyi munkássága szinte teljesen szervezetlen. Végül eredményben az ország szervezett munkásainak a száma 55 ezer, amiből 3000 nőmunkás.

A szakszervezeti jelentés kiterjed még különösen arra, hogy az ország százezer főre tehető női munkását meg kell szervezni, mert a női munkások konkurenciája a férfimunkások létért való küzdelmét folyton súlyosítja. Az állásfoglalás nem történhetik a nők ipari foglalkoztatása ellen, mert ezt a foglalkoztatást az ipar fejlődése hozza magával. Azonban a női munkaerő kizsárolását éppen a szervezettséggel kell ellensúlyozni.

Egy incidens zavarta meg időre a kongresszust. Az incidens Fluérás János volt kormányzótanácsi tag és Nicolescu Noe nyomdász között történt. Nicolescu rászólt Fluérásra, hogy mit keres itten, mikor egy szervezetnek se tagja. Fluérás, aki a famunkások szövetségének a vezetője, aki szemére hányta Nicolescunak, hogy gyanús a munkásmozgalomban való szereplése és teljesen ismeretlen a multja. A szóváltás további izgalomban Fluérás arcát csapta Nicolescut, mire a teremőrök elvezették Fluérást. Az incidens nagyobb zajt és mozgást támasztott, de az elnök kijelentette, hogy az esetet az elnökség rosszalja, ám Fluérás érdemes munkásmultja se olyan, amit sértő kihívásokkal lenne szabad támadni. Délután az elnökség bejelentette, hogy Fluérás bocsánatot kért. A kongresszus folyik.

Az erdélyi magyar egyházak küldöttsége a közoktatásügyi miniszter előtt

Az erdélyi magyar egyházak képviselői elhatározó lépést tettek. Majláth püspök, dr. Karácsonyi János püspök és dr. Stocker József felutaztak Bukarestbe és a tegnapi minisztertanács után fogadta őket Anghelescu közoktatásügyi miniszter.

A küldöttség kérte, hogy a román nyelvnek a felekezeti iskolákban való bevezetését halasszák el egy évvel. A miniszter megígérte, hogy jóindulattal tanulmányozni fogja a kérdést.

A küldöttség Brătianu miniszterelnök előtt is tisztelt.

A zsidóiskolák sorsa is válságos még mindig és egyes sovinszita lapok még csak megnehezítették a zsidóság helyzetét, mert igyekeznek a kormányt belölyösölni.

Az Universul mai számában foglalkozik a nagyváradi zsidó hitközség memorandumával, amelyben valósággal ultimátum formájában kéri a közoktatásügyi minisztert, hogy vonja vissza a román nyelv bevezetésére vonatkozó rendeletét és kijelentik, hogy amennyiben kérésük visszautasításra talál, bezárják iskoláikat és a külföldhöz fordulnak panasszal.

Lendvait bíróság elé állítják szegedi beszéde miatt

Pogromra uszított

Budapesti távirat nyomán röviden hírt adtunk arról, hogy Friedrichék szegedi zászlóbontásánál Lendvai István magyar nemzetgyűlési képviselő is beszélt és nyíltan pogromra uszított.

A rendőrség képviselője hiteles gyorsírói feljegyzést készített a beszédéről s a szegedi rendőrség vezetői ebből megállapították, hogy Lendvai István beszéde izgatást tartalmaz az állam és a zsidó felekezet ellen. Informátorunk szerint az egész ügy hamarosan az ügyészség elé kerül s elindul a maga rendes útján a bíróság elé. Lendvai István olyan hangon beszélt, amely nem bírja el a nyomdafestéket.

Lendvai a szegedi moziban tartotta meg ismert beszédét. Elmondta frázisait a zsidókérdésről. Beszéde során ilveneket mondott: — A zsidókérdés meg nem oldása miatt csúfolnak tizennégy megyét Magyarországnak. A zsidóság, ez a néma, kegyetlen, okos, ravasz és hazug nácio megmérgezte a maga erkölcstelen erkölcsével a tisztességes magyar kereskedelmet. Elfoglalta földjeinket és városainkat, megbecsületlenítette a sajtószabadság fogalmát. A zsidóknak szükséges volt, hogy ne a központi hatalmak győzzenek és ne a magyar hadsereg győzzön, mert akkor velük is leszámoltak volna. Zsidó hadimilliómosok vagyonmentő vására volt a Károlyi forradalom és zsidó hóhérruralom a bolsevizmus. Arcatlanság szemére vetni a magyarságnak, hogy törvénytelen eszközökkel is kirobban néha haragja. Ha a pogrompolitika valaha bekövetkezik ebben az országban, akkor önmagukra vessenek azok, aki nem gátolták meg törvényes megoldással a pogromot. Ezt az egyet figyelmeztetés gyanánt mondom: ha a zsidóság maga nem keres politikai törvényes eszközökkel megoldást arra, hogy a dolgozó magyarság visszaszerezhesse pozícióját és a zsidóság megmarad a gazdasági hatalomban, akkor a kérdést csak erőszakkal lehet megoldani.

Lendvai István közben még gyűlölködő hangon is beszélt. Olyan szavakat használt beszédében, amelyeket nem kívánunk és nem akarunk kinyomatni. Végül pedig nyugodt gúnnyal jelentette ki: — Nem azért jöttem ide, hogy gyűlöletet hirdessek!

A pesti sajtónak nagyrésze, még a

keresztény irányzathoz közel álló újságok is erősen támadják Lendvai Istvánt mosdatlan száju és gyűlöletre uszító beszéde miatt.

A pesti fajvédők szegedi szereplésére vonatkozóan Sándor Pál az alábbiakban nyilatkozott:

— Rendesen az az ember szokott a kétségbeesés hangján beszélni, akinek már nincs reménye a jövőben. Ez a tény domborodik ki a szegedi fajvédő-beszédekből. Az a benyomásom, hogy főleg az egyik urnak nincs remélni valója, mert már a legvadabb demagógia útján vergődik. Az újságok nyilván csak azért közölték Lendvai beszédét, hogy kimutassák egy ember eltévelyedését, aki ilven balga és nem a józan észre valló beszédet képes mondani.

Legázolt kert

Jaj emberek, ha most kinyitnám
szívemet, ezt a beteg kertet,
kedvem, a szárnysegett madár
hadd surranjon ki a kalitkán,
ezegyszer nézzétek meg, gyertek!

Magános és félelmes órán
éjjel körül, a hold ha csillan
rozsdás záratok török fei.
Veszély és árnyék hallgatóz tán,
Nézzetek körül a csalitban:

Kókadtt fejjel lecsügg a mákony;
én szegény, szerelmes szavaim,
lehunyttám a harangvirág,
rőt féreg hál a rózsafákon
és fáradtan ing a kankalin.

A gyepen vandálok tapostak,
a gyümölcsön rablókéz tarolt,
vérem sötétlő melege
áradt ki és csirázgatott csak
dús lombba e kert még nem hajolt.

Emberek, ti, én kinyitok még
hiába senyveszt fagy s a harmat
hiába bú felleg mögé,
védtelenül, akad gonosz nép,
hiába van, ha kicsavarnak!

Köves és rossz földbe vetettek:
kijő a Nap, elgörg a szikla,
új hitre ébred fel a Föld,
hegyormon is, rétektől messzebb
Emberek és Istent hirdető
Kert pompázik, teljbe, kinyitva.

Bárdos László.

Egy rabló izgalmas szökése az ügyészségi fogházból

Leugrott az első emeleti ablakból.

Az ügyészség fogházából tegnap vakmerő módon újból megszökött egy fogoly. A szökés körülményei szinte mozifilmre valók: egy mindenre elszánt ismert bűnöző: Pap József, rablásért két évre elítélt nagyváradi hentes, tegnap délelőtt

kiugrott az első emeleten lévő fogház iroda ablakán és elmenekült a főutca irányában.

Tegnap délelőtt Pap József több fogoly társával a fogház épületének második emeleten lévő iroda-folyosót takarította. Egy őrizetlen pillanatban elillant a csoporttól és lefutott az első emeleti folyosóra, onnan pedig Cente a Emil jegyző szobájába ment és az első emeleti nyitott ablakból levette magát az utcára.

A fogházigazgató földszinti lakásának ablakából látta, hogy zuhan le valaki, kifutott az utcára, fellármázta az őrséget. Pap

Diák egyenruhákat

minden elfogadható árban
elfogadhatatlanul készíti

Biró László

Posta (Uri-utca) 24.

József, aki csodálatos szerencsével a bokrok közé esett, nem történt semmi baja s futott a Rákóczi-ut felé. A járőrök figyelmesek lettek a kiabálásra s a kétségbeesetten hátra tekintető fogolyra, valaki elibe állt, hasba boxolta, úgy, hogy megsebződött és összeesett. Addig az örök odaérkeztek és megvasalva visszavitték a fogházba.

Most újból a cellájában elmélkedhet Pap József igazán érdekes szökéséről s a nagyon áhitott szabadságról, amelyet alig öt percig élvezett. Azért pedig nem volt érdemes megszökni...

Ausztriába szabad lesz a beutazás

— A vizum halála —

A nagy háborúnak egyik legkellemetlenebb utókövetkezménye a kötelező útlevel és vizum volt, amely mindmáig kísért Európa nagyrészeiben. Egyes államok ugyan már megszüntették, de csak kis körben és maguk között, de azért az útlevel és vizumkényszer ma is erősen uralkodik és nemcsak tömörkedéssel, hanem kellemetlenséggel, de sok hiábavaló költséggel is okoz azokat, akik külföldre mennek. Azok között az államok között, amelyek kereskedelmi forgalmuk érdekében az útlevel béklyóiból kiszabadulni akarnak, immár Ausztria is szerepelni kezd s kilátás van arra, hogy a vizumoknak véget vet.

Eleinte, amikor még nem néztek alaposabban utána ennek az ügynek, az a föltevés alakult ki, hogy a kincstár az útlevelekért és vizumokért járó díjakból nagyobb jövedelemhez jut és így tudni sem akartak a bolond helyzet megszüntetéséről és makacsul ragaszkodtak úgy az útlevelekhez, mint a vizumokhoz, sok minden ürügyet felhasználva arra, hogy a jövedelemről le ne mondjanak. Legutóbb azonban alaposan utánanéztek ennek az üzletnek és arra a tapasztalatra jutottak, hogy az útlevelhivatalok, a külföldi utlevélosztályok és a határkirendeltségek jóval többet kerülnék, mint amennyi az útlevelek és a vizumok révén befolyik.

Amikor pedig ez kiderült, a takarékosági törekvések vezetői nyomban beadták derekukat, rájövve arra, hogy az útlevelek és vizumokra egyáltalában nincs olyan szükség, mint gondolták. És hogy többet takarítsanak meg, elvileg máris elhatározták, hogy Ausztriába szabad legyen a beutazás. Ezzel egyidejűleg az iránt is megtették a lépéseket, hogy a pozsonyi, a zágrábi és a szerajevói vizumosztó konzulátusokat megszüntessék. Ha pedig mindez tényleg megtörténik és ha kiderül, hogy vizumok hiányában is meg tudunk élni és boldogulni, talán még az is megtörténik, hogy mi is úgy cselekszünk, mint az osztrákok fogják tenni.

Schwarz Lapok

Dr. Földes (Doktor) &

ELDONSÁGOK

Oszeleji városi fotografia

Napos délután volt. Olvadt a Szent László-tér aszfaltja, az ünnepi kedden három reklis parasztleány haladt a püspöki palota felé. A réklis (vagy léklis?) derékban sveifolva tapadtak a riszáló szoknyákhoz, a karton suhogott, az egyik hölgy öt-rétű szoknyát is visel a fullasztó melegben.

A szobor egykori helve felől kövér kis naccsága kacsázik gyors iramban a falusiak után. Kézenfogva egy kis leányka próbálgat lépést tartani vele, csetlik-botlik, port ver a felszedett flaszter alatta. A kacsázó nagysága a rövidebb utat választotta, ahogy kipirulva kiabál a délutáni hőben:

— Hallják lelkem, lelkem, álljanak csak meg egy kicsit!

A három derék ringó rokolyás megáll a kiabálásra. A nagysága fú a szaladástól, lihegve beszél:

— Lelkem, ugyan nem állna be valamelyikük hozzám? Jó dolga...

Szóhoz se jut. Horkanva, mint a megsértett vad, válaszol a legrusnyább, egy szikár, sovány barna képű, ri róla a kapzsiság, meg az, hogy az ő fejébe van a legtöbb víz, tejföllebe a legtöbb liszt.

— Ugyan nem mi. De bion magamnak is kék egy cseléd. Nincs nagy lyánya a naccságának?

Kishivatalnok neje, a gördülő kis asszonyka féláljultan kapkod levegő után.

(1923. bl.)

* **Vasárnapi munkaszünet pénteken.** Pénteken, román kisasszony napján általában vasárnapi munkaszünet lesz. Minden üzlet és üzem zárva tartandó. A rendelkezést nem tartókat szigorúan megbüntetik.

* **Burileanu külügyminiszter osztálytanácsos Nagyváradra érkezett a foglyok kicserélése ügyében.** Burileanu külügyminiszteri osztályfőnök ma a politikai foglyok kicserélése ügyében Nagyváradra érkezett. Burileanu felkereste Sovrea Valér királyi ügyészt, akivel hosszasan tárgyalt az ide koncentrált tizenöt fogoly és általában a politikai foglyok ügyében. Burileanu Nagyváradról Aradra utazik s felkeresi az összes erdélyi nagyobb városokat, melyek börtöneiben politikai foglyok vannak elhelyezve. Körutja végével kezdődnek meg aztán a régen várt kicserélések.

* **Berthelot tábornok román nagybirtokos.** Bukarestből jelentik: Berthelot francia tábornok e hó 21-én Temesvárra érkezik. Onnan Hunyadmegyében lévő birtokára utazik, amelyet tudvalevően a román állam ajándékozott a francia tábornoknak. Berthelot tábornok ellátogat Bukarestbe is.

* **Nem kötelező a diák-egyenruha.** Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi miniszter körrendeletben hatályon kívül helyezte a középiskolai diákok kötelező egyenruha viseléséről szóló korábbi rendeletét. Az egyenruha viselése nem kötelező. Ezt a hírt azonban itteni hivatalos körök még nem erősítették meg.

* **Betiltott országos antiszemita kongresszus.** Bukarestből jelentik: A bukovinai Campolung városában az antiszemita országos kongresszust hívtak össze, a melynek megtartását a kormány betiltotta. A betiltás ellenére Cuza és Codreanu professzorok odaérkeztek és meg akarták

tartani a gyűlést. A hatóságok erőteljes intézkedést tettek a gyűlés megtartásának megakadályozására, a zsidó kereskedők üzleteiket zárva tartták.

* **Elhalasztották a kisenevi Averscánu-kongresszust.** Az Adeverul írja, hogy a néppárt kisenevi országos kongresszusát október közepére halasztotta el.

* **A felirónók sérelme.** A kávéházi felirónók, akik régen szorgalmas munkások már és fáradságos teljesítményt végeznek tükrös trónusaikon, kellemetlen hivatalos értesítést kaptak tegnap. A hatóság, mely eddig megengedte, hogy kevésbé lealázó módon magánorvosok által igazolhassák egészséges erkölcsi viszonyait, egy tegnap kelt legújabb rendeletével valósággal hivatalos prostituáltakká degradálja a kávéházi kasszás kisasszonyokat. A felirónók ezt a felesleges és egyetlen városban sem gyakorolt szigort, oly sérelmesnek tartják, hogy kivétel nélkül felmondtak munkaadóiknak és elhagyják Nagyváradot. Humánus és helyes volna, ha a rendőrség azokkal a felirónókkal szemben, akik erre a szigorított vizsgálóra nem adtak okot, továbbra is az eddigi gyakorlatot hagyná érvényben.

* **A nagyváradi 37-esek volt parancsnoka meghalt.** Lausch Károly nyug. ezredes életének 76-ik, házasságának 36-ik évében elhunyt. Temetése holnap, csütörtökön délelőtt háromnegyed 9 órakor megy végbe Szilágyi Dezső-u. 22. számú gyászháztól. Beszentelés után a Szent László-templomban megtartandó gyászmise bemutatása után a Rulikovszky-temetőben levő családi sírhelyen helyezik örök nyugalomra. Gyászolják bánatos özvegye, szül. Ponteli Lujza, szerető leánya özv. Énekes Agostonné és rokonai. — Az elhunyt ezredes több évtizeden át élt Nagyváradon, ahol úgy a katonai, mint polgári körökben csak barátokra és hívekre tett szert. Halála széles körben mély megilletődést és részvétet keltett.

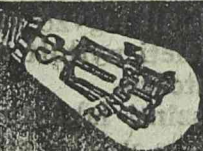
* **Óriási robbanás Galacban.** Galacból jelentik: Az itteni Vezuv-utcában egy petróleum-raktár felrobbant. több ház elhamvadt a gyár telepén és az utcában. A kár jelentékeny.

* **A Cion-templomban a Kolnidre isztentisztelet szerdán este háromnegyed 7 órakor, Jomkipur reggel fél 8 órakor kezdődik az isztentisztelet.**

* **Orvosi hír.** Dr. M. Geist René orvosnő, nőgyógyász specialista hazaérkezett s rendeléseit újra megkezdte Pável-utca 7. sz. Rendel. délután 3—5 óra között.

* **Német lapok rendszeres diplomáciai érintkezést követelnek Franciaországgal.** Berlinből jelentik: A Vorverts és a cent-rumpárti Németország követelik, hogy a kormány új nagykövetet nevezzen ki Párisba, akinek rendes diplomáciai érintkezést kell fenntartani a francia kormánnyal.

* **Villám sújtott a korfui olasz lobogóba.** A korfui erőd tornyába kitűzött olasz lobogóba a villám belecsapott és azt elhamvasztotta. A mithológiára hajlamos görögök bizonyosan istennvilának tartják a villámcsapást, mely isteni bosszúnak, egyszersmind és az olaszok ellen irányul. Ha ugyan nem csupán a táviróvonalak viszik hírvil intésül a világ nyugtalankodó népeinek ezt a hírt, de valóban le is sújtott az a villám, mely Mussolini öklénél is erősebb. Az elhamvasztott olasz trikolórt, mely az erősebb győzelmet hirdette fenn, így alázta meg a természet, a legerősebb nagyhatalom.

TUNGSRAM

A legjobb villámhárító!
Mindenütt kapható!

* **Halálozás.** Szolinger Mátyásné szül. Dioss Ilona 37-ik. boldog házasságának 13-ik évében elhunyt. Temetése ma, szerdán délután 5 órakor megy végbe Uri-utca 63. sz. gyász háztól.

* **Szabadrólra helyezték a letartóztatott lókereskedőt.** Pár nappal ezelőtt megírták a lapok, hogy az államrendőrség letartóztatta Krámer Lajos lókereskedőt, aki két évvel ezelőtt megszökött Váradról. Most hazajött Krámer felesége látogatására a rendőrség letartóztatta. onnan pedig az ügyészégre fogházba került. A vizsgálóbíró tegnap kihallgatta Krámer és azonnal szabadrólra is engedte.

* **Megalakult az országos bankszindikátus.** Bukarestből jelentik: Vasárnap megalakult a fővárosban a romániai bankok szövetsége. A szövetség elnöke Oromu, a Banca Nationala kormányzója lett.

* **Vasárnap új lóversenyt rendez az 5. siori ezred.** Tekintettel az elmúlt két futtatási nap szép eredményeire, az 5. siori ezred elhatározta, hogy vasárnap újabb lóversenyt rendez, amelyen most már csak a múlt versenven díjat nyert lovak futnak. Különben a lóversenyek egyre jobban érdeklik a közönséget, annál is inkább, mert a totalizátornál is élénken folytak a fogadások és egyes futamok nagyon is szép pénzt hoztak a nyertes lófogadóknak. A múlt vasárnapi totalizátor eredményeit itt közöljük: Az első futamban, a tiszték 2500 méteres akadályversenyében 7 ló futott. A 2000 leies első díjat Anastasia nyerte meg. Lovasa Andrei hadnagy volt. A totalizátor 20-ra 56-ot, 100-ra 290-et fizetett. Második futam: altiszték 2500 méteres akadályversenye csapatlovakon. Futott 8 ló. Győztes: Vadra. Lovagolta Goase őrmester. Első díj 800 lei. Totalizátor: 20:140, 100:700. (Hétszeres.) Harmadik futam: Tiszték akadályversenye csapatlovakon. Futott 10 ló. Győztes: Vizer. Lovagolta Stefan hadnagy. Első díj 1000 lei. Totalizátor: 20:160, 100:800. (Nyolcszoros.) Negyedik futam: Távolaság 3200 méter. Futott 5 ló. Győztes Bajader. Lovagolta Popescu kapitány. Első díj 4000 lei. Totalizátor 20:70, 100:350. (Negyedfeles.)

* **KKSE—Egyetértés mérkőzés lesz** pénteken délután a Sporttéren.

* **A „Caprioara” vadászegyesület** tudomására hozza a t. tagoknak, hogy a januárban kiadott tagsági igazolványok érvénytelenek s azzal vadászni szigorúan tilos. Felhívom a t. tagokat, hogy új tagsági igazolványaikért sürgősen jelentkezzenek, mert azoknak, akiknek nincsen meg az új tagsági igazolványa, vadőreink a vadászatot meg fogják akadályozni. Azon tagok, akik a tagsági díjat 8 napon belül nem fizetik be, a klubból kizáratnak. Oradea-Mare, la 18. szept. 1923. Subpresedinte: Francisc Percsi.

* **Tűz Biharpüspöki községben.** Tegnap délután Biharpüspöki forgalmas főutcáján — amely a határhoz vezet — eddig ismeretlen okból kigyulladt Pap Albert CFR. munkás nádfedeles kis háza. A tűz nagy riadalmat keltett. A sűrűn egymás mellé épített házak lakói emberfeletti munkával igyekeztek menteni saját házaikat. A biharpüspöki kezdődő tűzoltóság munkájában nagyban segédkeztek Comsa határrendőrfőnök, Radovics rendőrkapitány, Irímie vámtiszt és egy szakasz grancsárral Rossagan káplár. Az egész ház elhamvadt. Papp Albertnek mindene odaveszett.

* **Megalakult a tenkei vadásztársaság.** A tizenkét év óta fennállott vadásztársaság feloszlott és a mai viszonyokhoz mérten megalakult az új vadásztársaság, melybe az egész tenkei járás intelligenciája belépett. A társaság mintegy 45—50 tagot számlál. A közgyűlés megalakította a tisztikart és megállapította az alapszabályokat. A tisztikar a következőképpen alakult meg. Elnök: Dr Pop Sever főszolgabíró, alelnök Fildán Aurél főjegyző, titkár Korbucz

Agoston, vadászatrendező: Tunyoghy Lajos és Tencs Vazul, pénztárnok Szentiványi Károly, ellenőr dr Petzu Teodor, orvos dr Elek Sándor, ügyész dr Pintia Aurél. Alapszabályok a vármegyei vadásztársaság alapszabályai fogadtattak el, miután azokat a közgyűlés megvitatta és a helyi viszonyoknak megfelelően módosította. Megvitatás után az alapszabályok jóváhagyás végett a minisztériumhoz felterjesztették.

* **Hölgyek érdeke felkeresni Rimanóczy-utcán Kertész Reklám női-divat szövet, selyem, vászon-üzletét, mert ott az árak olcsóbbak, mint bárhol.**

* **Zalai Bélát szabadrólra helyezték.** A napokban megírták a lapok, hogy Schlesinger kereskedő sikkasztás miatt feljelentést tett Zalai Béla utazó ellen és azt a feljelentés alapján őrizetbe vették. Zala tegnap hallgatta ki Ria vizsgálóbíró és miután megállapították, hogy kereskedelmi jellegű elszámolásról van szó, a vizsgálóbíró Zalai Bélát szabadrólra helyezte.

* **A Biharmegyei és Nagyvárad Vadásztársaság Intézöbizottsági határozata** alapján közhírré tesszük, hogy a fogoly és társaság területén ezen tilalmat áthágják, 1000 lei bírság és a tagok sorából való kizárással büntetnek. A területet ismertetése, valamint a vadászatok hétről-hétre való megbeszélése végett minden héten csütörtök este hét órakor a Széchenyi-éttermében összejövetel lesz. Minden tag érdeke, hogy ezen az összejövetelen okvetlenül részt vegyen. Ugyancsak a végrehajtó, illetve intézöbizottság az üresedésben lévő jegyzői állást Faur Mihály várm. tiszviselővel töltötte be. A zár alá vett területek is hirdetési táblán fognak a tagok tudtára adni. Az orvvadászok ellenőrzése üldözésére minden tag felkérlik. Panaszok, jelentések az intézöbizottsághoz nyújtandók be. Intézöbizottság.

* **Felhívás.** A városi előjáróság felhívja az eb tulajdonosokat, hogy ebeik után előírt ebadót legkésőbb f. év szeptember 30-ig okvetlenül fizessék be a városi adóhivatalnál, ahol a befizetést igazoló nyugtával együtt számozott ebvédjegyet is kapnak, mely ebvédjegy jól észrevehető módon a kutya nyakára alkalmazandó. Az ebvédjeggyel el nem látott kutyákat az állategészségügyi telep közegei befogják és kiirtják, az ebeik tulajdonosai pedig az előírt szabályok szerint szigorúan meg lesznek büntetve. Oradea-Mare, la 14 Sept. 1923. Antistia orasului.

* **Beiratások a kereskedő tanonciskolába.** A beiratások f. hó 17., 18., 19., 20. és 21-én d. n. 3—5 óráig tartanak meg. Figyelmeztetjük a tanonctartó főnököket, hogy a késedelmzők ellen az eljárást megindítjuk. Az igazgatóság.

* **Bajader és Marinka táncosnő,** valamint az összes operettek és operák, táncok, dalok kottája és minden más kotta is megkapható a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jó rokonoknak, ismerősöknek, akik felejtetetlen jó anyánk és testvérünk elhunyt alkalmával részvétüket nyilvánították, fogadják ez uton hálás köszönetünket. Lukács és Venczel család.

* **Hírek az Érmellékről.** Az érmihályfalvai országos vásár ezidén kitűnően sikerült. A vásár öröndes jelét mutatja az Érmellék gazdasági fellendülésének és különösen enlitést érdemel, hogy rengeteg iparcikk cserélt gazdát a vásár alkalmával. De a termény- és állatvásár is szépen sikerült. A buza mázsáját 540 leiert, rozsot 370 leiert, árpát 380 leiert, ótengerit 480 leiert, új csöves tengerit 220 leiert adtak el. A szőlő kilójáért 5 leit, a szilva vékájáért (30 liter) 90 leit adtak. — Az érkörtvélyesi vonalon levő 33-as őrház előtt a múlt héten borzalmasan összeroncsolva találták Főrizs Gábor vasuti munkást. Megindult a vizsgálat, amely hivatva lesz megállapítani, hogy nem-e gyilkosság esete forog fenn. — Az érmihályfalvai tűzoltóegylet tisztikara szept. 29-én működő előadást rendez, amelyet máris a közönség nagy érdeklődése előz meg. (f. k.)

* **Moziszelhámósok a Bonbonnierben.**

* **Ügyvédi hír.** Dr Nagy Mihály ügyvédi irodáját Budapesten Rákóczi-ut 36. sz. alatt újból megnyitotta.

* **Elfogták a Gonda testvérek cég fosztogatóit.** Pár nappal ezelőtt Gonda Testvérek Velence-parton levő cipőüzemét kifosztották. A rendőrség azonnal bevezette a nyomozást s a Fodor-csoport tegnap már kézre is kerítette a betörőbandát. A Hazám-kávéházban tegnap éjszaka elfogták Brinde György, Brinde János és Janota József foglalkozás nélküli egyéneket, akiknek lakásán megtalálták a nagyértékű bört. Atkisérték őket az ügyészégre.

* **Pályázati hirdetmény.** Oradea-Mare város polgármesteri hivatala pályázatot hirdet a Mihály herceg alapítvány rendelkezései értelmében és a városi tanács 16498—1923. számú határozata alapján a enti alapítvány folyó évben kiosztásra kerülő 4500 lei kamatára. Pályázhatnak azok szegény ifjak, kik nagyváradai illetőséggel bírnak, akik felső ipariskolát vagy ipari szakiskolát látogatnak és megfelelő előhaladásukat az iskola igazgatósága által kiállított bizonylattal tudják igazolni. Pályázhatnak kivételesen azok is, akik csak az ösztöndíj elnyerése után ohajtanak ipari iskolai tanulmányokat folytatni, amennyiben előző tanulmányaikat és jó magaviseletüket igazolni tudják garancia képpen a jövőre. A pályázatok sorsa felett a városi tanács fog határozni a tekintetben, hogy fenti összeget egy vagy több pályázónak fogja oda ítélni, esetleg a pályázat eredménytelensége esetén a kamatok felett az idén nem fog diszponálni. A pályázathoz becsatolandó a kérvényen kívül születési, erkölcsi, szegénységi és iskolai bizonyítvány. A pályázati határidő 1923 évi október hó 1. A pályázatok benyújtathatók a polgármesteri hivatalnál (város-háza I. em. 2. sz.) Oradea-Mare, la 12 szeptemvrie 1923. Dr Coriolan Bucico m. p. primar.

* **Adakozás.** Az izr. hitközség fiúarvaháza részére Schwartz Ernő örökös tagsági díj fejében 1000 leit, Hoffmann Miksa elhalálozása alkalmából koszorúmegváltás címén dr Stern Ödön 1000 leit, G. Gy.-né 150 leit, Lőrincz Mártonné 50 leit, dr Ertler Mór és neje dr Schwartz Illésné elhunyt alkalmából 100 leit, Grünbaum Vilmosné 50 leit adományoztak. Természetbeni adományokat küldtek: Missir cég, Rensenzweig Ármin. A Zsidó Aggokháza céljaira a Stern Dezső-cég központi tiszviselői Hoffmann Miksa elhalálozása alkalmából 1000 leit, Blayer Adolf 100 leit adományoztak, mely adományokért hálás köszönet mond az intézmények vezetősége.

* **Esernyőket legolcsóbban Blumnál.**

* **Tánciskolai jelentés.** Antalffy Margit ez uton értesíti a beiratkozott növendékeket, hogy a tanítás a következő napokon lesz megtartva. Gyermekek és diákoknak szerdán és szombaton d. u. 6 órától 8 óráig. A felnőtteknek ugyanazon napon 9 órától 11 óráig. Kezdeté 5-én. Ballett és klasszikus tanfolyamra csak folyó hó 10-ig lehet jelentkezni. Minden vasárnap nagy gyakorló kolón van.

* **Utlevél és iskolai igazolvány képeket** legolcsóbban, leggyorsabban készít Mimosza fényképészet Kapucinus-u. 4. Str. Saguna.

Rezet

bármilyen mennyiségben **weszek.**

Salamon rézöntő

Kolozsvári-utca 33. sz. alatt

* Szőke Szakál leguabb szerzeménye, a „Moziszlámosok” a Bonbonnierben.

* Élő mozi, tánc, ének, nézőtéri jelenetek, Szőke Szakál „Mozi szlámosok” című új slágerében.

* Mozi-star a Bonbonnierben.

* Értésem a t. vásárló közönséget, hogy raglán, télikabát és öltöny-szövetekben raktáramat eredeti gyári beszerzésű KÜLÖNLEGESSEGEKKEL dusan felszereltem, mely által azokat rendkívüli olcsó árban árusítom. SZÉKELY posztó és bélés áruháza Kossuth-utca 5. szám.

* Darvas harisnyái a legjobbak!

* Olvasóinknak a legőszintebben ajánljuk, hogy raglán, télikabát és öltöny-szövet szükségletét SZÉKELY posztó áruházában, Kossuth-utca 5. szám alatt szerezzék be, mely cég kelméi megbízható minőségűek és szolid olcsó árai köztudomásúak.

* Tündérszép lesz a Brázay Najád crémtől. Mindenütt kapható.

* Meglepetést kelt az a nagymennyiségű női divat és vászonáru, mely a Körös-parti Áruházba érkezett, melyeket feltűnést keltő olcsó árakban bocsát eladásra. Tisztviselőknek árkedvezmény.

* Ujabb rekord. A Diana sósorszesz elérte a jószág és népszerűség rekordját.

* Kabát, kosztüm, öltöny és ruhaszövet bevásárlásainál nézze meg a Körös-parti áruház szövettömégének választékát, melyhez hasonlót csak fővárosi nagy áruházak nyújthatnak, hol az árak olcsóbbak, mint bárhol.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Marinka táncosnő, bérleten kívül.

Csütörtök: Tosca, új kiosztásban A) bérlet 7. szám.

Péntek: A hazajáró lélek, újdonság 3-szor B) bérlet 8. szám.

Szombat d. u.: Iglói diákok, új kiosztásban, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Rigolettó, új kiosztásban, bérleten kívül.

Vasárnap d. u.: Obsitos, új kiosztásban mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Cigányszerelem, új kiosztásban, bérleten kívül.

Hétfő: Szidike, újdonság először, A) bérlet 9. szám.

A hét összes előadásaira már vasárnap reggeltől kezdve meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál a rendes pénztári órákon.

— Tosca és Rigolettó. Az operairodalom e két kiváló remeke kerül még e héten színre új betanulásban. Tosca csütörtökön este A) bérletben, a Rigolettó pedig szombaton este bérleten kívül kerül előadásra. Mindkét operában az operaegyüttes kiváló lépnek fel Váradi karnagy vezénylete mellett.

— A hazajáró lélek. Igen nagy közönség nézte végig a Hazajáró léleknek, e szenzációsan nagy sikerű színműnek a második előadását is. A pénteki előadásra már eddig is igen sok jegyet vittek el elővételben, úgy, hogy a Hazajáró lélek harmadik előadása, mely B) bérletben kerül színre, már teljesen telt ház előtt fog színre kerülni. A szerepeit a Hazajáró lélek színműnek Jósika, Tóth, Kiss Gyula, Harisányi, Pogány, Balassa, Bereng és Katona játsszák.

— Cigányszerelem. Vasárnap este bérleten kívül előadásban kerül színre. Lehár legszebb zenéjű nagy operettje, a Cigányszerelem, teljesen új szereplőkkel. E kiváló operett főszerepeit Pintér, Biczó, Zilahy, Borovszky, Kozma, Misoga, Vigh, Madas játsszák. A zenekart Szatmári karnagy vezényli.

MOZI

— Atlantide, — az idény legnagyobb slágere. A ritka szépségű film első része még két napig, szerdán és csütörtökön kerül bemutatásra az Apolló moziban és az Atlantic nyári moziban. Előadás kezdete az Apollóban 5, 7 és 9. az Atlanticban 9 órakor.

— „A becstelenek” Dorian-film Dorian Filmszínházban. Egy komoly erkölcsdráma. A becstelenek című film kerül ma, szerdán bemutatásra a Dorian Filmszínházban. A darab témája az életből van merítve, szerelem, kártya, könnvélmi élet és a mi ennek a poeintja: az öngyilkosság fejezi be e mély hatású erkölcsdrámát, melynek főszerepeit a közkedvelt Hollay Kamilla, a bájos filmstar és Vendrey Ferenc, Tanay Frigyes, a budapesti Vigaszínház ünnepelt művészei alakítják. Ezt megelőzi egy kacagtató bohózat: Coel és Seff csavargók lettek.

Tőzsdei Jelentések

Zürich, szeptember 19. Nyitás: Berlin 0.000003, Newyork 566, London 2570, Páris 3270, Milánó 2482 fél, Prága 1685, Budapest 0.03 fél, Bécs 0.0079 fél.

Bukarest, szeptember 18. Zárlat. Devizák: Páris 1260, London 988, Newyork 218, Róma 960, Zürich 38 fél, Prága 650, Bécs 31, Budapest 115.

Valuták: Márka 10—15, font 1000—1010, frank 1260—1460, svájci 41—42, lira 930—940, dinár 215—230, dollár 222—225, osztrák 33—34, magyar 80—90, szokol 640—650.

Budapest, szeptember 18. A Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Amsterdam 7670—8180, London 88.500—92.900, Berlin 0.01—0.03, Prága 588—602, Bécs 2760—1980, Newyork 19.500—20.600. A többi kurzusok változatlanok.

Zürich, szeptember 18. Zárlat: Berlin 0.000002, Amsterdam 223, Newyork 567, London 2575, Páris 3265, Milánó 2485, Prága 17, Budapest 0.0310, Belgrád 610, Bukarest 252 fél, Varsó 0.0020, Bécs 0.0080.

A keddi tőzsdei magánforgalomban csak kevés üzlet jött létre. Az árfolyamok valamivel jobbakk a tegnapiénál. A hetipénz 6 fél—7 százalékos. Magy. H. 830. Osztrák H. 180—185, Keresk. b. 1260—1300. Földh. 380. Pesti Hazai 6800, Angol-Magy. 160, Magy.-Olasz 55, Leszám. 125, Salgó 750—760, Kőszén 2900, Urikányi 1400, Magnezit 4000, Beocsini 1150, Államv. 540—550, Déliv. 140—142, Cukor 4500, Viktória malom 375, Viktória bútor 25—26. Nasici 21. Ofa 650, Rima 180—185, Schlick 290—300, Láng 390, Ganz-Danub. 40 millió, Izzó 560—570.

Lanyha volt a hétfői utótőzsde

Az értékpapír tőzsde-adónak duplájára való emelése még mindig az üzlet fölött lebeg mint súlyos veszedelem, viszont azok a nyilatkozatok, melyek a külföldi kölcsöntárgyalásokról elhangzottak, megnyugtatóknak éppen nem mondhatók és így tőzsdei körökben több oldalról lehetett azt a véleményt hallani, hogy e két körülmény paralizálni fogja egymást. Erre való tekintettel az hitték, hogy ma már szám-bavehető javulás fog érvényesülni. Ugyancsak befolyással volt az időközben beállott gyenge irányzatra a külföldi kölcsön gyors lebonyolításáról érkező hírek tömege, melyeket azonban a pénzügyminiszter nyilatkozatai egyszerűen elfutttak.

A hétfői utótőzsde irányzata némileg javult s a hetipénz 7—7.5%-ra csökkent. Néhány előfordult tájékoztató ár a kö-

vetkező: Angol-Magy. 160, Földh. 360, Hazai 360, Hermes 88, Agrár 100, H-Szlavon jelz. 60, Magy. H. 820, Cseh b. 44 fél, Forg. 52, Ker. H. 34, Magy.-Ném. 36, Olasz b. 50 fél, Közp. jelz. 41 fél, Városi 29, Mercur 33, Osztrák H. 182, Keresk. b. 1215, Lloyd b. 41, Belvárosi 50, Egy. Bpest főv. 330, Kőbányai tak. 40, Magy. Alt. T. 220, Moktár 260, Pesti Hazai 6800, Back-malom 235, Borsod-Misk. 230, Concordia 105. I. bpesti gőzm. 206, Törkszentm. 54, Hungária gőzm. 124, Viktória 61, Beocsini 1110, Borsodi 315, Lőrinci 165, Szászv. 475, Drasche 550, Magnezit 3950, Kőszén 2720, Nagybatonyi 262, Salgó 738, Urikányi 1350, Atheneum 288, Globus 46, Koburg 50, Csáky 61, Gazdagép. 162, Fábán 26, Fegyver 1790, Ganz-Danub. 39.500, Ganz-Vill. 4000, Hoffher 290, Kaszab 130, Kissling 41, Kühne 120, Láng 335, Lipták 39, Acél 322, Motorgy. 121, Ólomáru 38, Rex hajó 19 fél, Rimamurányi 175, Rössemann 78, Rothmüller 48, Schlick 282, Schuller 76, Teudloff 125, Wörner 29 fél, Bárdi 32, Boni 130, Sertész-hizláló 70, Izzó 540, Horvát cukor 900, Goldberger 116, Király autó 17 fél, Klein és fia ex jog 17, Österm. 470, Pamutipar 205, Georgia 1723, Mezőh. cukor 365, Interexim 61, Olajipar 91, Phöbus 60, Szikra 141, Stummer 1400, Unio szinh. 34, Wander 41, Pálfalvai jog 160, Dunaharaszti 40, Egy. fa 41, Fornérgy. 51, Guttmann 630, Hazai faterm. 170, Körösb. 24, Kronberger 26, Ofa 665, Viktória bútor 22, Atlantica 61, Közuti 31, Városi 43, Déliv. 140 fél, Mftr 460, Levante 900, Nova 145, Államv. 540, Tröszt 150.

Déutáni bécsi jelentések folytán néhány arbitrage-értéket kerestek, Estefelét több részvényre a mai legmagasabb kurzusokon volt vevő, azonban megfelelő áru hiányában kötés nagyon kevés történt. Tájékoztató árfolyamok: Magy. H. 830—845, Osztrák H. 175, Ingatlanb. 450—455, Államv. 556—560, Alt. Tak. 250—255, Keresk. b. 1275—1350, Szén 2825—2900, Österm. 516—520, Viktória malom 380—395, Concordia 115—125, Spódium 385—395, Fegyver 1940—1980. Magasabb árfolyamokon kerestek: Flórát, Nasicit, Gummit, Guttmant, Lichtiget, Ganz-Vill.-t. azonban áru hiányában nem volt üzlet.

* Legjobb, kényelmes haskötők kaphatók csakis a kitűnő Kovács Sándorné orvosi haskötő készítőnél, Nagyvárad, Nilgesz-telep.

**HÍRDETÉS-
ÁRJEGYZÉK
ÉRTÉKANYAGNÁL
FONTOS**

KÖNIG & BAYER

MŰVÉSZI KIVITELBEN KÉSZÜLT:
KÖNIG & BAYER
ORADEA-MARE • Str. Printul Carol 6

1923. szeptember 19.

A SZERENCSE

Irta: Zombory Jenő

A „Nagyvárad” regénypályázatán 2000 leiel jutalmazott munka — 3

Mikor a bankban megtudták az esetet, olyan ribillió támadt, hogy sok időre megszünt minden munka.

Mr. Billson tanácsára nyomban az igazgatóhoz siettem, hogy lemondjak állásomról és azonnali elbocsátásomat kérem.

Amikor az igazgatóhoz beléptem és azonnali elbocsátásomat kértem, komolyan végig nézett és arra kért, ne hirtelenkedjem. Gondoljam meg a dolgot, mert a szerencsémek kozkázatom, míg ellenben ha a bank kötelékébe maradok, idővel még vezérigazgató is lehetek.

— Köszönöm igazgató úr, — már nem méltóságoltam — de elhatározásom komoly és megmásíthatatlan. Mennem kell.

— Mi készíti önt ezen elhatározására?

— A magam vagyonának a kezelése annyi dolgot fog adni, hogy nem igen tudnék eleget tenni kötelességemnek, azt pedig tudja az igazgató úr, hogy szeretek pontos lenni.

— Önnek vagyona van? Ezt most halom először, mert úgy tudom atyja után mi sem maradt?

— Eddig magam sem tudtam. Ebben az órában tudtam meg, hogy nagyon gazdag vagyok.

— Ugy? Kérdé hihetetlenül és mennyire rug ez az ön nagy vagyona? — kérde egy kis gúnyal. —

— Egész határozottsággal még magam se tudom, de számításom szerint az évi jövedelem megközelíti a 35 milliárd frankot, ha igaz amit mondanak.

Az igazgató reám nézett és a csengő után nyult. Elnevettem magam, mert egészen biztosan tudtam, hogy azt hitte, hogy megőrültem. Megnyugtattam az igazgató urat, hogy soha se csengessen, mert nem vagyok örült. Most érkezett egy úr Amerikából és az mondta, hogy Monney, az amerikai milliárdos örököse lettem és azonnal magával akar vinni. Nevezetesen ő volt a Monney titkára és most az én titkárom lesz.

— Dehát komolyan beszél ön?

— A lehető legkomolyabban. Tessék csak kinézni a bankba, a hír annyira felizzatta kollégáimat, hogy dolgozni sem tudnak és legyünk őszinték, ezt nem is lehet tőlük rossz néven venni.

Azt hiszem, hogy a vezérigazgatót sokkal jobban meglepte a hír, mint engem. Még mindig hajandó lett volna azt hinni, hogy örültem van dolga. Velem jött az igazgató szobájába, ahol mr. Billson és a másik úr tartózkodott és csak amikor ezek is biztosították, hogy igazat beszéltem, nyugodott meg egy kissé.

— Bocsásson meg Ilonday úr, egy pillanatig kételkedtem, de ez olyan hihetetlen dolog, hogy alig vagyok képes felfogni. Hja így már természetesnek tartom, hogy nem akar tovább is a bank kötelékében maradni, ez nem is lehet másképp, csak nem fog ilyen kicsiségekkel is foglalkozni. Ha nem azért kérem, ha majd átveszi vagyona, ne feledkezzen meg rólunk sem, akik nem is voltunk önhöz olyan rosszak.

— Az igazgató úr nyugodt lehet, nem fogom elfeledni a jószágát és ha tehetek valamit, azt szívesen meg is teszem. Erre szavamat adom.

Eleinte magam is azt hittem, hogy csak álom az egész, de aztán lassan-lassan belenyugodtam s ma már nagyszerűen érzem magam a milliárdos szerepében, ami nem is ment olyan nehezen, mint képzeltem. A jó módot hamar megszokja az ember. Igazán csak most tudom felfogni, milyen nagy hálával tartozom édes atyámnak, hogy nem kimélt semmiféle költséget, ami-

kor neveltetett. Mennyire szegénylenem magam, ha történetesen még se lenne meg a kellő jártasságom mind azokban, amire most szükségem van.

Igazán vak szerencse, hogy ez az örökség nem zavarta meg az eszemet. És félek, hogy ha eddig nem is, de a gond, hogy el is költsem azt, még elveszi az eszemet. Mivel azonban a legnehezebbjén már túl vagyok, remélem, hogy ezután mégis csak könnyebben kibirrom és elkerülöm a szerencsétlenséget.

(Folyt. köv.)

MINDEN

KOTTA

SZÁMONKÉNT

7.50 LEI

A OSCHOT KIADÁSBAN

TIZEZER

SZÁM

RAKTÁRON

Mindent megtalál benne

Jegyzék ingyen

Hegedüs Hirlapiroda

Zeneműosztálya

PAPIRHULLADÉKOT

bármily mennyiségben
vesz: SONNENFELD
A. R.-T., Str. Princut
Carol (Szilágyi Dezső-
utca) 6. szám alatt.

Diákegyenruhák

csinos kivitelben legújtanosabban

Wolláknál

Str. Cogalniceanu (Várady Zs.-utca) 11.
a tűzoltólaktanyával szemben.

Nadrágulya levelet

és gyökereit, fenyőborokat anyarozsot,
beléndeket, csudafalevet, csipett ür-
möst, hársfavirágot és egyéb

gyógynövényeket vesz
és mintázott ajánlatokat kér:

Schönberger Herman
Presov (Csehszlovákia)

Utleveleket vizumokat

bármely konzulátusnál
a leggyorsabban elintéz

Díjmentes felvilágosítás.

SCHREIER

ügynökség Tisza Kálmán-tér 1. szám
Wármegyházhoz mellett.

Eladó

Kolozsvári-uccán fűszerüzlet átadható lakás. Négy hold szántó. Egy kis ház szőlővel 65,000. Egy kis ház épület anyaggal 45,000. Jókarban levő ház 2 lakással 100,000. Szőlő két kisebb lakással 85,000. Három és fél hold szántó kis házzal 130,000. Kettő hold szőlő közel a városhoz szép házzal, pincével 3 szoba, konyha átvehető kisebb terméssel 220,000. Négyosztós magánház 300,000, átvehető lakással. Egy a kispiacra 600,000. Vitéz-uccán ház. Három és fél hold szőlő, 3 nagy épülettel 500,000. Kettő és fél hold szőlő házzal 260,000. Ház a kispiac közelében, fűszer üzlet be rendezve eladó vagy kiadó. Ház modern 250,000. Egy italmérési joggal 3 szobás lakással, nagy udvarral, istálló átvehető 260,000. Ház szőlőskerttel istállósval azonnal átvehető. Nagypiacra nagy jövedelmű ház 1.200,000. Egy fűszerüzlettel nagy udvarral 650,000. Tizenkettő hold föld Magyarországon cserélhető is. Egy ház Velencén. Egy 4 szobás átvehető 80,000. Tizenöt szőlő kisebb-nagyob-
bak. Gazdasági gépeket megvételre keresek. — Értekezni

Tománénál, Nigesztelepen
délután 4-től 7-ig Körös-utca 7 sz. alatt

Értesítés

Értesitem a n. é. uri közönséget, hogy szövömvészeti iskola és műhelyemet újból megnyitottam. Tanítom a perzsa, cilim szumák, francia és svéd gobelin szövést. — Megrendeléseket szőnyeg, függöny, butorhuzatokra stbl elfogadok.

Belratkozni bármikor lehet

Lift Sasparola IV. em. Feljárata Magyar Banknál.
Ugyanott egy gyönyörű mintájú perzsa szőnyeg eladó

Szilágybagosi (Boghis) „HANGYA”,
szövetkezet keres azonnali belépésre keres-
mény, nős

üzlet és korcsma
kezelőt

10.000 lei óvadékkal, kedvező fizetési feltételek mellett.

Pályázatok közvetlen a szövetkezet igazgatóságához Boghis Szilágy megye intézendők

Mindenféle

vadász fegyverek

és vadászati felszerelések egye-
dülű szakszerű javító műhelye

Mateh Ferenc puskműves

Bertsey György (volt Menház)-u. 3.

A NAGYVÁRAI APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 2 lei, vastagabb betűvel 4 lei. A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei.

„INDUSTRIA“

ipari és kereskedelmi vállalat, Oradea-Mare, Calea Victoriei 1

Raktárban tartunk saját gyártmányú orvosi, vegyész, irodai, raktárnoki, fűszeres, pincér, borbély, hentes és gépész kabátokat, soiför, kazántisztító és kék munkásruhákat elsőrangú anyag és kivitelben. — Gyárak, bányák, nagyüzemek figyelmébe ajánljuk magunkat és kíváncsra árajánlással szolgálunk

Levelezés

Okleveles jegyző nősülési céljából barna, fess urileány ismerettségét keresi. Leveleket Hegedűs Hirlapirodába 27 jelígre kér. 230

LAKÁS

Lakást, bármilyet, 24 órán belül diszkrétan közvetít Weisz Gizi, Nyomda-u. 4. 154

Világos, száraz egy-két helyiségből álló lakást villany, esetleg vízvezetékkel vállalat részére azonnalra keresek, üzlethelyiség is lehet, lehetőleg a Kolozsvári utcán, Templom-tér közelében. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 240

Butorozott szobát keres fiatalember, a város bármely részében. Ajánlatokat „Dollár” jelígre kérek a kiadóba. 295

Alkalmazás

Összes szerelési javításokban jártas gyermektelen házaspár házmesterek ajánlkozik, esetleg lakásért takarítást elvállal. Szacsavay-utca 41. Fekete. 247

Mindenes főzőnőt jó bizonyítványokkal keres kiadó. Cim a kiadóban.

Fiatal fűszerkereskedő segéd felvétetik Morar, Széles-u. 26. 276

Üzletben ügyes, románul tudó 14—15 éves leány tanuló felvétetik. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 278H

Jól főző szakácsné, csakis jó bizonyítvánnyal rendelkező, felvétetik Komló Aladárnál, Szaniszló-utca 11. sz. 281H

Fehér és színes munkához himzőnők Horvát kézimunka üzletbe felvétetik. Színház-utca 4. 246

Egy kovács segéd felvétetik. Rákóczi-utca 10. sz. 297

Str. Regele Ferdinand 9. Özv. Petriné látszerész üzletében, Stepper cukrászda mellett van

HERBST

Ökszer és óra raktára. Mielőtt észert, brilliántot, aranyat, ezüstiöt vásárol, tekintse meg óriási raktárát, győződjön meg az olcsó árakról. Prima brilliánt csatájáért 20—25—30 ezer leit fizetek. Aranyért, ezüstiért magas árat fizetek

Gyakorlott gépirónőt, perfect román-magyar nyelvtudással, lehetőleg azonnali belépésre, valamint egy fiatal gyakornokot keres „Patria” vagongyár, Aurél Vlaicu (Vámház)-utca 6. 299

Adás-vétel

Eladó Váradszöllősen ház egy szobával, nagy telekkel 27 ezer lei. — Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 155

Házak eladók. Házak adásai megbízásokat vállaltunk. — Köcsösműhely megkeressük. Magánpanaszunk. Jutalékul kihelyeztetek Adás-vétel Rt. Pácul Traian 12. — Iratítás dolután.

Eladó lakását 24 órán belül diszkrétan eladom, Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. szám. 157

Olajmalom 5 HP motorral, teljes felszereléssel eladó. Bővebbet Könyre, Körös-szeg. 218

Eladó házak olcsón. Hódosi-u. 18. számú ház 150 ezer, Szőlőtelep-utca 4 150 ezer, Párizs-utca 14 60 ezer, Mocsár-utca 7. Berkovits-utca 145 65 ezer, Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. sz. 156

Előrendű rövid zongora olcsón eladó. Cim a kiadóban. 245

Cementcsereprés hornyolt cserép készítéséhez kitűnő állapotban, 700 acéllappal eladó. Értekezhetni Jókai-utca 10. szám. 231

Papírhiadékok minden mennyiségben veszünk, Sonnenfeld nyomda Str. Prințul Caroli (Szilágyi Dezső-utca) 6. sz.

Gyönyörű uriszoba-buror (tíz darab) olcsón eladó a tudószanatórium felett, Czibere villa. 269

Alig használt harminchetes, spangnis, fekete lakcipő eladó. Szacsavay-utca 19.

Kisebb álló vitrint megvételre keresek. Cim a kiadóba kérek. 287

Eladó angol szerkezetű zongora, antik butorral, porcellánok. Mund Gerliczy u. 4. 289H

Eladó használt diófa ebédő szekrény. Körös-utca 48. asztalosnál. 234

Románok

tudja már, hogy leggyorsabban inteni el

utlevélét és vizomát

Kolozsvárt, Brassóban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA
futárlirodaja
Pannónia kávéház

Különfélék

Amerikába utazom, kereskedelmi és egyéb ügye elintézését elvállalom. Cim a kiadóban. 28

Utálevélhez, bérlethez legutányosabban készített fényképeket Zenkő fényképész, Szaniszló-utca 25. szám.

Gépaiporész, gouvérnplise munkák olcsón készülnek. Str. Alexandru (Teleki-u.) 22.

Több éve fennálló házassági és varrószerkezők okt. 1-én kezdő meg. — Ugyanott angol, francia és gyermekruhák készítését kedvező melletti elvállalják. Szabást 6 hét alatt lehet megtanulni pesti módszer szerint, Schlauch-tér 2. 244

A hét végén Berlinbe utazom, megbízásokat fogadok. Mózes, Szacsavay-utca 24. 28

Fehérnemű javítást káson jutányosan vállalok, érte házhoz megyek. Cimeket a kiadóba kérek leadni. 28

Lakás

Rákóczi-uton, 2 parkettes szoba, fürdőszoba, konyha, elszoba azonnal beköltözhető.

„ARDEAL“

Str. Postei No. 8. (Ur-

Első rendű

hálószoba és konyha

butorok

olcsón kapható. Mindenféle asztalos munkát legszebb kivitelben készítek.

Száraz Miklós

műasztalos Körös-u. 48.

Törött aranyat

magas áron veszek. Óra és ékszerjavításokat jutányos áron eszközöl.

Róth Áron

Sas-passage, Tarsolyal szemben.

GYORSIRÁS

(magyar-német)

GÉPIRÁS

KÖNYVITEL

12 év óta legjobban

DONAT-nál

Str. Gojdu (Beöthy Ödö-utca 30 szám.

ELŐKÉSZÍTÉS

magánvizsgákra.

Esrog, Lulow, Hadassim

legjobb minőségben és legolcsóbban szállítja:

JOSEF RÁTH

Bucuresti, Capute Postala 200

Palma

Ne az olcsó árra, hanem a minőségre ügyeljen, ha gummisarkot vásárol!

Kérje cipészétől kifejezetten a valódi „PALMA” kaucsuk sarkot és kaucsuk

talpat!

Radio hird.

B

KERTÉSZ EMIL

parafaárúk és pincészeti cikkek szaküzlete
Oradea-Mare — Nagyvárad,
Nagypiac-tér, Áruraktár. Telefon 118.

Ajánlja dusan berendezett raktárát, a szakba végő összes gépek, berendezési, szükségleti cikkekben és anyagokban. Legolcsóbb napi árak. — Gondos kiszolgálás. — Elsőrendű külföldi összeköttetések. — Kérjen ajánlatot.

Cifka József Budapest
romániai lerakata.

Bukia ólmoi

keres megvételre a

Sonnenfeld Adolf nyomda Rt.

Szilágyi Dezső-utca 6. sz.

A kolozsvári CZELL-SÖRGYAR SÖREI:

a HERCULES-tápsör

és a világos MONOSTOR-sör

a VEZETO MARKÁK, mert utólérhetetlen minőségűek,

Aki jó sört akar inni, csak ezeket kérje mindenütt!

Főraktár: „ORIENT” IPARI és KERESKEDELMI R. T.

Oradea-Mare—Nagyvárad, Str. Gilányi 5-7.

TELEFON 3-98

Lloyd 1578

TELEFON 3-98

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.